

РОЛЬ АКАДЕМІЧНОГО ЕСЕ У ФАХОВІЙ ПІДГОТОВЦІ СТУДЕНТІВ

Під час навчання в університеті студентів залучають до написання великої кількості письмових робіт, серед яких курсові, дипломні та проектні роботи, наукові статті і тези доповідей для участі у конференціях. Виконання таких завдань не лише стимулює студентів до розвитку їх аналітичних і пошукових навиків, а й розвиває творчі здібності і вміння виражати власну думку. Але часто написання навчальних робіт супроводжується труднощами, такими як непослідовність викладу думки, чисельні відхилення від теми, відсутність плану викладу, введення в текст термінів без дефініцій, відсутність посилань на першоджерела, неточність у наданні бібліографічної інформації [1, с. 291]. Ці фактори обумовлюють актуальність розвитку навичок академічного письма і одним із способів подолання вищезазначених проблем є написання академічних есе.

Академічне есе є одним з видів академічного письма (поруч з курсовими, дипломними роботами, статтями, рефератами, конспектами тощо), завдяки якому студенти покращують свою продуктивну мовленнєву діяльність. Написання есе підвищує ефективність навчання, оскільки у студента розвиваються навички творчого мислення і продуктивного письма. Окрім того, написання есе вимагає теоретичної підготовки і опрацювання навчального матеріалу, тому воно також відіграє роль закріплювача [4, с. 16]. В європейській та американській освітній практиці академічне есе широко використовується як засіб контролю пройденого матеріалу, його вимагають при вступі в університет і при складанні міжнародних іспитів, тому у західних університетах приділяють значну увагу розвитку навиків письма. Метою академічного есе є діагностика творчої складової пізнавальної діяльності студента, його вмінь аналізувати, інтерпретувати інформацію, формулювати висновки і давати власну оцінку [5, с. 8].

До ознак академічного есе належать персоналізація, критичність (головна мета – виразити власну думку, наводячи переконливі аргументи), точність, ясність, багатство думки, логічність викладу думок [2, с. 10]. Оскільки есе є науковим жанром, воно характеризується своєю формальністю, вживанням термінів замість загальноживаних слів, наявністю безособових конструкцій, пасивного стану, авторського «я» замість «ми».

Академічне есе, за своїм змістом, буває декількох видів. Західна гуманітарна школа виділяє три основні види есе:

1. For and against essay. В такому есе студент наводить аргументи «за» і «проти» будь-якого явища.
2. Opinion essay. Суть цього есе полягає не лише у тому, щоб виразити свою думку, а й розглянути проблему з різних точок зору, наводячи переконливі аргументи на підтримку своєї думки.
3. Suggesting solutions to problem essay. Студенту пропонується знайти шляхи вирішення певної глобальної проблеми [6, с. 82].

Робота над есе має ряд очевидних переваг. Написання творів змушує студента систематично створювати зв'язні тексти з різних дисциплін, а отже, сприяє більш чіткому формулюванню думок. Студент також привчається до самодисципліни, оскільки він має вдумливо прочитати допоміжну інформацію, осмислити її, вникнути у предмет і впорядкувати свої думки, викладаючи їх у правильному порядку при написанні есе. Есе допомагає опанувати терміни і поняття певної предметної області, сформувати навички академічної грамотності і індивідуального стилю, розвиває спостережливість, аналітичність, міжпредметні та міждисциплінарні зв'язки, вчить правильно використовувати приклади, цитати і аргументи, а також дозволяє спостерігати за дорослішанням і прогресом студентів [2, с. 9].

Навчання академічному есе не повинно бути орієнтоване лише на розвиток навичок академічного письма, але повинно підвищувати загальний рівень грамотності студентів. Воно має бути спрямоване на розвиток як когнітивних (проаналізувати інформацію, висунути гіпотезу, організувати власні ідеї в певну структуру, зробити висновок), так і мовних вмінь (реферування, перефразування, формування думки і вміння її виразити різними мовними засобами). Велике значення має також знання шаблонів, форматів і норм академічного письма, типових для оформлення тексту в певній предметній сфері [3, с. 675].

Таким чином, написання академічних есе відіграє важливу роль у підготовці студентів. Воно розвиває когнітивні і мовні вміння, стимулює пізнавальну діяльність, розширює фахові знання і сприяє закріпленню знань, а отже, допомагає сформувати всебічно розвинену особистість і хорошого фахівця.

Список використаних джерел:

1. Елизарова Г. В. Культура и обучение иностранным языкам. – СПб: Союз, 2001. – 291 с.
2. Минеева И.Н. Академическое эссе: теория и практика жанра // Научный журнал «Проекты. Программы. Гипотезы», серия «Филологический класс». – Урал: Уральский государственный педагогический университет, 2015. – №2(40). – С. 7-14.
3. Розанова Я. В. Роль академического письма в подготовке бакалавров неязыкового вуза // Молодой ученый. – 2015. – №6. – С. 674-677.
4. Тарнопольський О., Кожушко С. Методичні засади та принципи навчання академічного письма англійською мовою у вищому мовному навчальному закладі / О. Тарнопольський, С. Кожушко //Збірник матеріалів конференції “Навчання англомовної академічної комунікації в Україні: проблеми та перспективи” – Львів:Львівський національний університет ім. І.Франка, 2008. – С. 15-16.
5. Шендеровський К.С. Як написати успішне есе / Методичні рекомендації до написання есе // Київ: Інститут масової комунікації при КНУ імені Тараса Шевченка, 2007. – 34 с.
6. Virginia Evans. Successful writing // Express publishing, 2000 . – 151p.